

Mijn dierhobby...

Alternatieve paardensport: horseboarding

Iris Weijenberg
Ruiters van team Fearless, contact: irisweij@gmail.com

Tijdens een horseboardingshow wordt de boarder op het mountainboard voortgetrokken door het paard en zo leggen ze samen een parcours af.

Dat ene paardenmeisje, dat ben ik. Mijn naam is Iris Weijenberg, ruiters van het horseboarding team Fearless. Geboren in het mooie Friesland en opgegroeid tussen de dieren. Ik identificeer mij als paardenmeisje, maar niet helemaal op de manier hoe je dat waarschijnlijk zou verwachten. Momenteel studeer ik Diermanagement aan Hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden.

Een van mijn favoriete vakken op de opleiding is Ethologie, ook wel gedragsbiologie genoemd, en dan met name de stroming genaamd het radicale behaviorisme. Deze stroming richt zich op het gedrag van dieren, waaronder de leertheorie. Het principe van leren door bekrachtiging werd beschreven in de leertheorie van Skinner, de grondlegger van het radicale behaviorisme. De termen negatieve en positieve bekrachtiging vormen tegenwoordig de basis van het trainen van dieren. Bij positieve bekrachtiging wordt een positieve stimulus gegeven na gewenst gedrag. Dit wordt bijvoorbeeld vaak ingezet bij de training van diertuindieren. Het omgaan met dieren, voornamelijk het trainen van dieren, vind ik ongelooflijk interessant. Zo werk ik ook graag met positieve bekrachtiging bij het trainen van paarden. Het is dan ook geen verrassing dat ik mijn paarden train op een vergelijkbare manier waarop diertuindieren getraind worden. Denk hierbij aan het werken met clickertraining, targets, keuzevrijheid en protected contact. Dit is in de paardensport echter nog ongebruikelijk.

Alternatieve methode

Vanaf een jonge leeftijd heb ik volgens een traditionele methode gewerkt met paarden, maar de huidige paardensport botst op verschillende punten met mijn visie. Binnen de huidige paardensport wordt er voornamelijk gewerkt met negatieve bekrachtiging en is keuzevrijheid geven aan dieren vaak taboe. Nadat ik in aanraking was gekomen met de leertheorie, motivatie en moderne pijnwetenschap in relatie tot paarden heb ik een tijd afstand genomen van de traditionele paardensport en ben ik mij gaan verdiepen in deze onderwerpen. Een grote persoonlijke doorbraak was het leren

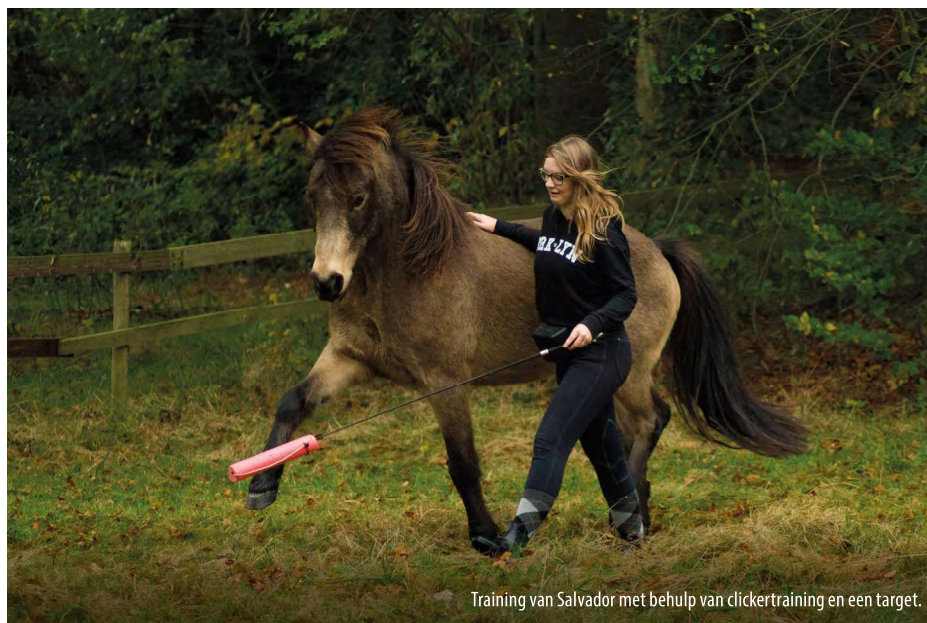
begrijpen van de leertheorie, wat in mijn ogen de basis zou moeten zijn van iedereen die dieren wil trainen. In mijn ogen doen paarden dingen om twee redenen: om iets vervelends te vermijden of om iets positiefs te krijgen. Momenteel werk ik bij voorkeur met clickertraining in combinatie met positieve bekrachtiging. Hierbij merk ik dat mijn paarden meer plezier hebben in hun training, aangezien ze er iets positiefs voor terug krijgen. Zo was mijn paard Salvador erg lastig te motiveren tijdens de trainingen, tot ik begon met clickertraining.

Een andere grote persoonlijke doorbraak was het werken in vrijheid met mijn paard, waar hij dus de keuze had om mee te werken of om weg te gaan. Dit gaf mij ontzettend veel inzicht in wat mijn paard wel en niet wilde doen. Vroeger had ik hier geen idee van. Tijdens grondwerk, de basis van ieder paard in opleiding, werk ik graag in protected contact, wat ook vaak gebruikt wordt bij het trainen van olifanten. Hierbij heeft het paard de keuze om mee te doen en kan het paard ook van de trainer wegllopen zonder negatieve consequentie. Dit doe ik omdat in mijn ervaring de motivatie van een dier hoger is wanneer het zelf kiest om mee te doen en zelf de keuze heeft om te stoppen. Het toepassen van clickertraining en keuzevrijheid heeft ertoe geleid dat Salvador gemotiveerder is om mee te doen tijdens trainingen en lijkt hij ook een stuk meer plezier te ervaren, wat mij als trainer ook erg gelukkig maakt. In mijn beleving leidt plezier in training tot meer motivatie voor trainen en uiteindelijk ook tot meer en beter resultaat in de training, dat is waarom ik voor deze methode heb gekozen.

Horseboarding

Deze manier van training pas ik momenteel toe in een bijzondere tak van paardensport, namelijk het horseboarden. Horseboarding is een extreme sport die bestaat uit een team van een paard, ruiter en een boarder. De boarder staat op een mountainboard en wordt voortgetrokken door het paard. De ruiter heeft de taak om het paard de goede kant op te sturen en de boarder moet hierbij achter het paard aan sturen zonder te vallen. Het team moet samen een foutloos parcours afleggen door poortjes heen op snelheid. Binnen deze nieuwe sport maakte ons team, team Fearless, een debuut. Wij zijn namelijk het eerste wedstrijdteam ter wereld waar het paard gereden wordt zonder hoofdstel. Bij voorkeur rijd ik mijn paard zonder hoofdstel om negatieve bekrachtigers te vermijden. Tijdens het rijden maak ik voornamelijk gebruik van tactiele cues. Dit is een signaal dat het paard geleerd heeft om te herkennen door middel van positieve bekrachtiging, in tegenstelling tot het gebruik van negatieve bekrachtiging. De tactiele cues kunnen dus erg veel lijken op negatieve bekrachtiging, bijvoorbeeld teugeldruk, maar zijn gebaseerd op positieve bekrachtiging. Binnen deze sport krijgen wij de ruimte om deze methode toe te passen. Zo mag je bijvoorbeeld officiële wedstrijden starten zonder dat het paard een hoofdstel moet dragen, mits het team de veiligheidstest voldoende afrondt. Dit is bij dressuur- of springwedstrijden nog ondenkbaar.

Het combineren van mijn werkwijze met deze sport sprak mij enorm aan, maar het teamelement van de sport was de doorslaggevende factor om aan deze sport te beginnen. Als ruiter en paard zorg je ervoor dat je de goede bochten maakt op de juiste snelheid, zodat de boarder niet valt en je als team foutloos en op de snelste tijd door de finish heen komt. Samenwerking en communicatie tussen mens en dier speelt dus een enorm grote rol. Ondanks dat Salvador erg veel van snelheid houdt, denkt hij erg actief mee in de ring. Zo let hij erg goed op mijn hulpen en kent hij het parcours al bijna uit zijn hoofd. Het voelt in de ring echt als een samenwerking. Ook heb ik met mijzelf afgesproken om Salvador nooit aan te sporen om harder te rennen, dit omdat ik graag wil dat hij op eigen initiatief meedoet. Mocht hij niet of niet harder willen, dan hoeft dat ook niet. Het is een geweldig gevoel wanneer ik hem alle ruimte geef en hij daar op eigen initiatief goed gebruik van maakt. Niet alleen is het horseboarden leuk voor mij en voor mijn paard, maar het was ook de perfecte manier om mijn vriend enthousiast te krijgen over de paardensport. Tijdens het horseboarden wordt

Training van Salvador met behulp van clickertraining en een target.

er namelijk vooral gelet op de boarder, die moet immers blijven staan. Het is niet voor niets een extreme sport, zo is het favoriete onderdeel van mijn vriend Jasper de best crash award die ieder jaar uitgereikt wordt aan de boarder die het beste, mooiste en hardste gevallen is in het afgelopen seizoen.

Horseboarding is een opkomende sport in Nederland. Zo rijden wij regelmatig mee op evenementen om de sport in beeld te brengen. Natuurlijk is het mogelijk om kennis te maken met deze geweldige teamsport. Lijkt het je leuk om eens te proberen, dan kan je naar www.horseboardingholland.nl surfen voor meer informatie.

www.horseboardingholland.nl

Ook een dierhobby? Vertel er ons over in Biotechniek.
Stuur je verhaal naar Elseke Vastbinder (redacteur Biotechniek): elske.vastbinder@hvhl.nl